

СОНЕТИ

БРАНИСЛАВ Л. СЛАНЧЕВ

16 октомври 2001 г.

Copyright 1992-2001 Branislav L. Slantchev. Reproduction and distribution in any form without prior written consent of the author is a violation of applicable copyright laws. Unauthorized use beyond the limits permitted and established by these laws constitutes infringement of the author's rights and can be prosecuted. All rights reserved. The author can be contacted at: bsla@troi.cc.rochester.edu.

I
ДЕДАЛИОН

О, поет несретен - премерен, оценен и разделен,
ангели и демони воюват в теб,
омаян на музите в мистичния обред
на вдъхновението, ти си свободен и пленен.

В своето светилище пристъпяш тихо сам -
жрец, принесъл дарове; след миг обаче
превърщаш се на странна шайка в див водач
и ругаеш, грабиш, оскверняваш ти светия храм.

От любовта лишен, по нея крееш,
а когато дойде, уморяваш я със страст,
умираш и все за смърт копнееш.

И ето що накрая милостивата Съдба ти отреди:
О, поет несретен, на Денницата син,
при смъртна скръб във ястреб се превръщаш ти!

София, 1992

II

Да, зная аз, че ме обичаш,
но страстта към теб пресъхнала е,
чаровна си, това аз не отричам,
но не само туй търся аз във теб.
Недей бъди каквато мислиш, че те искам,
не се променяй при всеки мой каприз,
да вая бих желал единствено на листа,
а скулптор свой сама си ти бъди.
Нужда няма моя поглед да отнемаш
и думите нека са си в моята уста
недей желанията, мислите ми ти да вземаш
аз съм си аз и, моля те, бъди си ти сега.
Защото все още искам да си тази,
що на поета ще погали буйната страна.

Бояна, 1993

III

Дивя се, че на нежност си способна
и ароматни са твоите коси
защото винаги била си мне не сродна
извисена, хладна, рязка към себе си дори.
Учуден съм, че можеш със милувка да прошепваш,
че целувките ти пламенно горят
и атлазената кожа да потрепва
може при допир в този дивен танц.
Не съм и подозирал, че ръцете ти
да притискат могат със подобна страст,
не съм сънувал, че пръстите ти нежни
заклучват в ласките такава власт.
Учуден съм защото не личи
в прекрасната глава що за мисли приютяваш ти.

Бояна, 1993

IV

Ти можеш вечно да се вричаш
във своята любов към мен
ти можеш да твърдиш, че ме обичаш
но не виждам чувства тук, а плен.
Ти искаш да съм твой изцяло
на теб да принадлежи сърцето ми
ти искаш моята душа и мойто тяло
ти времето ми искаш и живота ми.
Да разполагаш ще ти се със мен като с играчка
за теб не значи нищо мойта свобода
но аз поет съм, а ти не си бавачка
на мислите във моята глава.
Това не е любов, ти разбери,
а егоизъм, който мен ме нарани.

София, 1992

V

Наранена розата кърви
и жизнените сокове прокапват с плач
и алената локвичка в зори
показва, че нощта е взела своята жертва пак.
Слънцето изгрява мрачно
само измръзнало е то
лъчите немощно се влачат
но със студа си не ще сторят те добро.
Избледняват песните, замират
но не тишина изпълва въздуха сега
а сребърни сълзи, що капят
процеждайки се между дланите на утринта.
И природата със теб скърби, ридае
но не ще те утеши, че любовта умряла е.

София, 1993

VI

Недей изпраща своя образ ти
като видение под морните ми клепки,
недей изпълва ме ти със мечти
за пристан в океана неприветлив.
Излез от мойте сънища, иди си,
лицето ти пронизва ме със болка
аз твърде много те обичах
за да понеса без стон раздялата ни жалка.
Аз зная, от началото ний бяхме
като две антагонистични светила
ти слънце беше, аз пък бях луната
и заедно не светят те в притихналите небеса.
Но защо на разликите позволихме да ни разделят
вместо да владеем над нощта и над деня.

Драгалевци, 1993

VII

За теб романтиката е безумна,
стиховете - неразбираема тъма,
живот тъй земен ти живееш,
не вярваш ни в герои, ни във божества.
Ти полета на птиците не ще усетиш,
не ще погледнеш изгрева над кроткото море,
да чуеш няма песните и на горите
и все пак твърдиш, че си добре.
Твоят прагматизъм и твоята слепота
за мен са истинско проклятие
защото питам как могъл бих аз
камък хладен да прилаская в своите обятия.
Страхувам се защото аз не виждам
красота в какво ти ще откриеш.

София, 1993

VIII

Защо изпусна кърпичка пред мен,
защо прие ти мойто цвете,
защо дойде на първата ни среща
и улови душата на поета?
Защо целуна ме тъй страстно,
защо със обещания ме дари,
защо прие стиха на тебе посветен
и приласка, и утеши ме ти?
Защо създаде чувството, че съм обичан,
защо невинността си с мене подели,
защо да бъдеме едно, да бъдем
остров сред морето, ти се съгласи?
Защо използва непреодолимия си чар
да ме превърнеш във покорен твой слуга?

София, 1993

IX

Да възпея се опитях любовта,
за теб опитях песен да запея,
да претворя в картина твоего лице
едва ли нявга ще успея.
О, свидетел ми е Бог - опитях,
ти война пробуди в мен,
със кръв и меч да изнеса аз исках
към слава името ти аз от тлен.
Твоят образ замества мойто вдъхновение,
не ще воювам за страна и цар:
музикант, поет, воин и художник,
покорно чакам сладостта на твоя нар.
Недей изтръгва моето сърце,
аз доброволно давам ти го в дар.

София, 1993

Х

Душата тегне уморена
във тъга обронена е тя,
а очите впиват взор в безкрая
ридаейки за вечността.
Потрепват морно рамената
и главата сведена е в срам
нозете немощ преизпълва
а сърце тупти ли, аз не знам.
И вятърът довлича облаци безчет
мъглата скрива слънцето от мен
небето мръщи се, заканва
в нощ непрогледна да превърне този ден.
А аз, с помътен зрак под потъмнели вежди
във хоризонта продължавам да се вглеждам.

София, 1993

XI

Неподвижен въздух, задушлив
шепне думи на горчиво отчаяние
и на гордостта черупката разбива,
що цял живот градил съм с толкова старание.
Вторачен невиждащо към хоризонта
от пясъчната кула на мойто битие
натам, където вярата ще стане знание
и накрая истината ще се разбере,
аз чувствам се залутан като странник
в странна земя по странен път поел
непознат, незнаен, неприет,
мършави ръце в молитва сплел.
Сам себе си тъй и не успял да опознае,
странник в странника отчаяно ридае.

Бояна, 1993

XII

Зад каменни стени томя се в плен
ров воден пътя на надеждата пресича
и яки дъбови врати
на терзания безкрайни ме обричат.
О, участ зла, падение нелепо
захвърли ме в потайни дълбини
и ден и нощ там аз въздишам
но в тъмата никой не ще ги различи.
Безславно факлите догарят
и страстта превръща се във жар
докато накрая и пепел не остане
от пламъците на безумния пожар.

Но аз пленника във мен ненужни са окови:
падението и горестта са неговите часовои.

София, 1993

ХІІІ

Когато времето от теб остърже
със нокът черен златното покритие
и под блясъка на повърхността се там покаже
потъмняло от годините откритие,
че не скъпоценна си и славна,
и тленна е класическата красота
на твоето лице, съсухрено и с белези дълбоки
от камшика на немилстивата съдба.
Когато на зъбите ти белият емайл
смени цвета си с мръсно жълт
и на косите яростните водопади
на две бледи струи се държат,
когато най-накрая разбереш и ти,
че смъртна си, моята любов помни.

София, 1993

XIV

Преражданията на яростния пламък
не ще престанат неутомимия си ход
страстта единствена ни надживява
и продължава да припламва от род във род.
Стремежът вечен на човека
да превъзмогне омерзителния тлен
го кара да твори и обезсмъртява
върху листа своя страстен плен.
Преходността, на забравата проклятие,
за поета е смъртта греховна
и туй, що бесилото не ще извърши,
забвението гробовно сторва.
Нека времето от каменната плоча името ми изличи,
но нека стиховете оцелеят - в тях съм аз и моите мечти.

София, 1993

XV

“На пиедестала твоя лик ще покача,
о, свята, чиста, безгреховна. . .”
така бих писал аз, но о уви
не се покрива туй с реалността духовна.
Тъмни бездни са очите ти красиви
Сцила и Харибда - сърцето ти и твоята душа
о, сирено, като Одисей си ме пленила
но уви, не бях привързан към мачтата си аз.
Като морска буря ме подмяташ
безпомощен съм пред ненаситните вълни
на твоите желания, колена подгъвам
и свеждам взор пред твоите очи.
Какво е рай небесен аз не зная,
но ад е, че не искам да свърши това ми наказание.

София, 1993

XVI

Ефирен миг, дихание неуловимо
трепет на неосъзнат копнеж
премигване, милувка на желание скрито
сладостна премала, аромат навред.
Преходност извечно лека
страстен порив, граничещ с лудостта
природата наоколо пропита е
с необузданата, клокочеща мечта.
Радост, единение на всемира
на живота пътеводната звезда
аз гоня щастието с дъх на шира
и свобода на неизмерими небеса.
Уви, пропуснат е мигът блажен,
желанието да те целуна си остана в мен.

София, 1993

XVII

Във този свят аз гол доход
и гол от него ще си ида,
но най-накрай желал бих да река:
“Каквото исках аз постигнах”
Не съм дошъл за тленна слава,
която червеи ще изядат,
богатствата едва ли ще успея
със себе си да отнеса.
Забрава аз във виното да диря
и да пиля дадените дни
или може би жени да прелъстявам
но не - суета туй всичко е на суети.
Във този свят единствено доход
за да позная една по-свята и възвишена любов.

София, 1993

XVIII

Приседнах да напиша стих
с усилие във час тъй мрачно късен
да закърпя пробвах онова,
ще износил бе животът и прокъсал.
От рими паяжини да тъка
и сърцето ми да ходи в стъпка
аз мога да накарам, но бедата е
във липса на една позната тръпка.
Де пламъкът е, който огъня ще пали,
къде е онзи, другия у мен,
дали той спи или пък умрял е
ще трябва да узная някой ден.
И така, реших да сътворя стиха,
за това, че няма за какво да пиша.

Драгалевци, 1993

XIX

От гнусна болен съм сантименталност
на легло съм от романтика превзета
и химни разни, дитирамби, песни
под завивките ме тръшкат в люта треска.
Любовни стихове повръщам,
бълнувам нескопосани балади
и “О!”, възвишено-епично
стенат червата в колики безславни.
Сонети във кошмари се явяват
и драми - отвратителни видения,
а Музата ми, със лицет на Горгоната,
едва ли ще посмея да погледна.
Да, болен бях, на смъртен одър, блед
докато не съдрах от мене маската си на поет.

Бояна, 1993

XX

В усилия празни години пропилях
на суета се давех в безбрежното море
докато захвърлен бях на остров и разбрах,
че перлите си хвърлям на свине.
Видях, че съм навлякъл мръсна дреха
и опитвам се смокини от тръни да бера,
а знаех, че така не ще нивга аз успея
да вкуся от Дървото на живота от плода.
Със кръв измих аз своите одежди,
пред престол сапфирен аз стоях,
изкъпах в огън сърцето неродено,
изтръгнах от душата жилото аз на смъртта.
И мога сега да възкликна спокоен,
че ми дариха това, ва което не бях аз достоен.

София, 1993

XXI

На глупците гордостта присъща е,
а с гордостта при тях ще дойде срам
защото колоси наистина се те оказват
но на крака от глина и от кал.
Надменно удушени от златните верижки
те встъпват във владение на ужасното наследство
на Даная, но над тях се валят
издути портфейли, о златно детство!
Наследяват гръцка ваза под леглото,
телефони два в клозета,
тигър, като изтривалка разпнал кожа
и Пикасо, овесен над бидето.
И как няма човек да се гневи:
светът във техните ръце лежи.

София, 1993

СЪДЪРЖАНИЕ

Дедалион	2
Да, зная аз, че ме обичаш	3
Дивя се, че на нежност си способна	4
Ти можеш вечно да се вричаш	5
Наранена розата кърви	6
Недей изпраща своя образ ти	7
За теб романтиката е безумна	8
Защо изпусна кърпичка пред мен	9
Да възпея се опитах любовта	10
Душата тегне уморена	11
Неподвижен въздух, задушлив	12
Зад каменни стени томя се в плен	13
Когато времето от теб остърже	14
Преражданията на яростния пламък	15
На пиедестала твоя лик ще покача	16
Ефирен миг, дихание неуловимо	17
Във този свят аз гол дойдох	18
Приседнах да напиша стих	19
От гнусна болен съм сантименталност	20
В усилия празни години пропилях	21
На глупците гордостта присъща е	22